

KAKSI LASTA — kolmen vuoden ikäinen tyttö ja yhdeksän kuukauden ikäinen poika — jäi nestekaasun aiheuttamiin liekkeihin Nurmijärven Läpsämän kylässä viime tammikuussa. Tämä tulipalo oli eräs alkuvuoden järkyttävimmistä

Lasten äiti oli sytyttänyt vesikattilan alle kaasuliekin ja poistunut kymmeneksi minuutiksi aivan lähellä sijainneeseen appensa asuntoon. Lapset jäivät kotiin. Äidin palatessa lasten luo, löi paksu savu jo ovella vastaan. Ikkunan kautta suoritettu pelastusyritys ei onnistunut. Rakennus oli kauttaaltaan tullessa palokunnan saapuessa.

Palon syytä tutkittaessa todettiin nestekaasun kulutuslaite sekä kaasupullo ehjiksi ja kaasuletkukin oli määräysten mukainen. Kuitenkaan ei ollut epäilystäkään, etteikö palo olisi saanut räjähdysmäistä alkua nestekaasusta.

SUURTA KOHUA herättivät myös Helsingissä alkuvuodesta tapahtuneet lukuisat tulipalot, joissa sai surmansa varsin lyhyessä ajassa 15 henkilöä, kuten jäljempänä oleva poliisiviranomaisen lehdellemme laittama yhteenveto kertoo.

Alakuloinen kuvamme on otettu sammutuksen päätyttyä Valtilan kaupunginosasta Inarinkadulta, missä kolme nukkumassa ollutta henkilöä kuoli palossa, joka levisi tavattomalla nopeudella puisessa 2-kerroksisessa asuinrakennuksessa. Talo syttyi tuleen voimakkaasti humah- taen. Kuudesta huoneustosta ehtivät asukkaat yöpukeissa turvaan, mutta kahdesta yläkerran huoneustosta palomiehet saivat kantaa ulos kolme pahoin palanutta ruumista. Vanhojen kaupunginosien puiset asuinrakennukset todettiin viime talvena todella surmanloukuiksi. Tuli leviää nopeasti, eikä palokunnan työ ole helppoa.

48 TULIPALONUHRIA ALKUVUODESTA

Kuluvan vuoden alku on palonuhrien lukumäärään nähden ollut maassamme ennätyskellisen synkkä ja murheellinen. Palosuojelukeskuksen sanomalehdistä keräämien tietojen mukaan tammi—huhtikuun aikana sai tulipalo- ja räjähdys-onnettomuuksissa surmansa 48 ihmistä eli täsmälleen yhtä monta kuin koko vuoden 1962 aikana yhteensä. Viime vuonna tammi—huhtikuussa menetti tulipalo-onnettomuuksissa henkensä 22 ihmistä ja vuonna 1961, joka tässä suhteessa on eräs kaikkein synkimpää vuosia meillä, kuoli paloissa 26 ihmistä eli 22 vähemmän kuin vastaavana aikana tänä vuonna.

Eniten vaati uhreja vuoden alussa Typpi Oy:ssä sattunut räjähdys-onnettomuus, jossa 10 miestä menetti henkensä. Kun lisäksi yhdessä myllyn, yhdessä öljykamiinan, yhdessä kaasu- ja yhdessä asuinhuoneen räjähdyksessä sai surmansa 6 henkilöä, ovat erilaiset räjähdyspalot aiheuttaneet 16 ihmisen surman. Lämmityslaitteesta, tulisijasta, öljy- tai sähkökamiinasta aiheutuneet muut palot ovat vaatineet 10 (mahdollisesti 15) kuolonuhria, nestekaasuliesi tai -laite 2 ja vuoteessa tupakointi 4 (mahd. 8) kuolonuhria. Palavan savukkeen heittäminen paperikoriin aiheutti yhden, ilmeisesti teräsräpaan aiheuttama kipinä pääasiassa raskaalla bensinillä suoritettun lattianpesun yhteydessä auktorjaamossa yhden, lapsen leikkiminen avotulella yhden,

halkokoriin tulipesästä pudonnut kekäle yhden, tulisijasta vuodevaatteisiin lentänyt kipinä yhden, tulen tarttuminen vaatteisiin liedestä yhden, vaatteiden syttyminen hitsauskipinästä yhden ja kolarin jälkeen syttynyt palo kolmen ihmisen surman. Useissa tapauksissa on alkoholilla ollut osuutta onnettomuuteen.

Tänä vuonna paloissa surmansa saaneista on keski-ikäisiä miehiä ylivoimaisesti eniten — 33 (samana aikana viime vuonna 8). Surmansa saaneista oli keski-ikäisiä naisia 5 (ed. vuonna ei yhtään), alle 3 vuoden ikäisiä lapsia 66 (5), joista tyttöjä 4 (2) ja poikia 3 (3), vanhuksia 3 (8), joista 1 nainen (3) ja 2 miestä (5). — N.

Komisario ERKKI HUTTUNEN:

SYNKKÄÄ PALOTILASTOA HELSINGISSÄ

Kuolonuhrien määrä lisääntynyt huomattavasti

Kuluvan vuoden aikana on Helsingin kaupungin alueella tapahtuneissa tulipaloissa kuollut jo tähän mennessä viisitoista henkilöä. Verrattuna edellisiin vuosiin lukumäärä on huomattavan suuri. Esimerkkinä mainittakoon, että kahtena edellisenä vuotena Helsingissä kuoli kumpanakin ainoastaan neljä henkilöä. Koska uhrien lukumäärä osoittaa hyvin jyrkkää nousua edellisiin vuosiin verrattuna ja koska asia on herättänyt jo yleisempään mielenkiintoa, lienee paikallaan lyhyesti selostaa niitä palotapahtumia, jotka ovat vaatineet ihmisuhreja.

□ Keskiviikkona 2 päivänä tammikuuta 1963 kello 10.00 havaittiin Pasilan kaatopaikan takaisessa metsikössä sijainneen pienen puurakenteisen asuntokojun oven raoista tupruavan savua ulos. Tapauksen havainnut mieshenkilö oli tunkeutunut sisäpuolelta lukittuun asuntokojuun ja tavannut sieltä satamatyömiehen R. T:n makaamasta elottomana vuoteellaan. Asuntokojun lattialla oli palanut primus avoliekkillä. Primus, jota R. T. oli käyttänyt myös asuntokojunsa lämmitykseen, oli ollut aivan vuoteen vieressä lattialla. R. T:n vuoteessa olleet vuodevaatteet olivat palaneet kytemällä. Kojussa oli ollut hyvin runsaasti savua. Erittäin todennäköistä on, että R. T:n vuodevaatteet olivat syttyneet vuoteen vieressä palaneesta primuksesta R. T:n itsensä nukkuessa alkoholin vaikutuksen alaisena vuoteessaan. R. T:ssä todettiin vain lieviä palovammoja. Kuolema oli johtunut häikämyrkytyksestä.

□ TORSTAINA 10 päivänä tammikuuta 1963 iltayöllä havaitsi erään Paloheinässä sijaisevan rakennustyömaan yövartija työmaansa toimisto- ja ruokailuparakin olevan tulesa. Tietäen, että parakin toimistohuoneessa asusti rakennusmestari E. M., yövartija oli yrittänyt tunkeutua toimistoon pelastaakseen rakennusmestarin. Yövärtijan oli luovuttava yrityksestään, koska toimisto oli ollut jo kauttaaltaan liekkien vallassa. Paikalle hälytetty palokunta oli saanut palon sammutetuksi. Palonjätteiden joukosta löydettiin rakennusmestari E. M:n pahoin hiiltynyt ruumis. Suoritetuissa tutkimuksissa kävi selville, että rakennusmestari oli aikaisemmin illalla ryypiskellyt ja sitten juopuneena mennyt toimistohuoneeseen paneutuen siellä nukkumaan. Toimistohuoneessa oli käytetty lämmityslaitteena ripamallista sähköpatteria, jota oli pidetty lattialla sängyn vieressä. Mahdollisena on pidettävä, että rakennusmestari E. M:n nukkuessa vuodevaatteita on päässyt putoamaan päältäpäin suojaamattoman sähköpatterin päälle ja tulipalo alkanut tällä tavoin. Toimiston puulattia oli palanut puhki ainoastaan sähköpatterin kohdalta, mikä vahvasti viittaa siihen, että palo oli sähköpatterin aiheuttama.

□ KESKIVIKKONA 23 päivänä tammikuuta 1963 kello 05.00 aikaan aamulla havaitsi muuan liikkeenharjoittaja tullessaan toimeensa savua tunkeutuvan ulos eräästä Kallion kaupunginosassa sijaitsevasta, yhden huoneen käsittävästä asunnosta. Paikalle hälytettyjen palokuntalaisten tunkeuduttua asuntoon he olivat todenneet, että huoneen perä-

osassa paloivat lattia ja paneloitu seinä kytemällä noin 1,5 x 2 metrin suuruiselta alueelta. Huoneessa oli ollut erittäin runsaasti savua. Palopesäkkeessä oli ollut kumollaan SPAR-merkkinen öljykamiina, jota oli käytetty huoneen lämmitykseen. SPAR öljykamiinaa ei kytketä savuhormiin, joten siitä haihtuvat palokaasut sekoittuvat huoneilmaan. Voitaneen pitää varmana, että tämä palo, joka vaati kaikkien huoneessa olleiden henkilöiden autonkuljettaja E. S.:n, varastonhoitaja S. S.:n ja sähköasentaja E. S.:n hengen, oli aiheutunut kysymyksessä olevan öljykamiinan kaatumisesta. Öljykamiinan kaatumiseen lienee ollut osuutta surmansa saaneiden vahvalla humalatilalla; kaikkien surmansa saaneiden verenalkoholi oli 3 promillen luokkaa. Uhrien kuolinsyynä oli häämyrkytys.

□ HELMIKUUN 5 päivänä aamuyöllä eräässä Vallilan kaupunginosassa sijaitsevassa vanhassa kaksikerroksisessa puutalossa riehunut tulipalo vaati kahden vanhahkon naishenkilön ja yhden miehen hengen. Kaikkien surmansa saaneiden asunnot sijaitsivat talon toisessa kerroksessa seinänaapureina, miehen asuessa yksin omissa huoneissaan ja naisten yhdessä. Palo oli saanut vanhassa puurakenteisessa talossa heti suuren vallan leviten hetkessä lähes koko rakennuksen yläkerroksen käsittäväksi. Palon syttymisen syytä selviteltäessä on käynyt ilmeiseksi, että palo oli saanut alkunsa palossa surmansa saaneen miehen asunnosta. Myös on ilmennyt, että sanotulla mieshenkilöllä oli ollut tapana tupakoida vuoteessa aivan nukahtamiseksi saakka. Miehen huoneen lattialla oli ollut ripamallinen sähkölämmittäjä asetettuna puutelineen päälle. Tähänastisissa tutkimuksissa ei ole kuitenkaan vielä voitu ehdottomalla varmuudella osoittaa, minkä syyn johdosta palo oli alkanut. Tässä palossa väkijuomilla ei ole osuutta.

□ TIISTAINA 12 päivänä helmikuuta 1963 kello 11.47 syttyivät eräässä Lauttasaaressa olevassa korjaamossa lattianpesuaineena käytetystä liuksesta erittyneet kaasut räjähdysnomaisesti palamaan. Tulipalossa oli maalari A. F. saanut surmansa ja autonasentaja O. L. vakavia vammoja sekä useat muut lievempiä vammoja. Lattianpesussa käytetty liuos oli sisältänyt pääasiassa White Spirit-nimistä raskasta bensiiniä, johon oli sekoitettu suhteessa 1/20 varsi-naista puhdistavaa ainetta. Pesuliuosta oli kaadettu useita litroja pestävälle alueelle korjaamohallin betonilattialle, jonka jälkeen aluetta oli harjattu karkeilla harjoilla sekä myös raapparaudalla. Varmuudella ei voida sanoa, mistä pesuliuksesta haihtunut kaasu oli saanut syttymiseen tarvittavan kipinän. Mahdollisena on kuitenkin pidettävä, että kipinä oli syntynyt puhdistettaessa teräsrappalla betonilattiaa.

□ TORSTAINA 19 päivänä helmikuuta 1963 löydettiin erään Pasilan kaatopaikan lähetyvillä olevan asuntokojun rautioista hiiltyneitä miehen ruumiin osia. Tähän asiaan kätekytynne rikos ja asia on parhaillaan käsiteltävänä Helsingin RO:ssa, joten tässä ei ole syytä selostaa tapausta tarkemmin.

□ KULUNEEN maaliskuun 14 päivän aamulla kello 07.05 aikaan havaittiin eräässä Lauttasaaressa sijaitsevan asuintalon porraskäytävässä savua. Asiaa tutkittaessa todettiin savun tulevan portaaseen libristi J. J.:n huoneistosta. Paikalle hälytettiin palokunta, joka huoneistoon tunkeuduttuaan tapasi sieltä

makuuhuoneen lattialta huoneiston haltijan kuolleena. Makuuhuoneen puurakenteinen vuode sekä vuodevaatteet olivat palaneet kytemällä. Vuodetta lukuunottamatta missään muualla ei ollut tulta. Huoneistossa ei ollut muita henkilöitä. Huoneiston seinät ja kalusteet olivat kauttaaltaan paksun savun patinoimat, mistä päätellen kyteminen vuoteessa oli jatkunut pitkän aikaa. Puhuteltaessa talon muita asukkaita saatiin selville, että jo edellisenä iltana oli portaassa todettu heikkoa savun hajua, johon kuitenkin ei oltu osattu kiinnittää vakavampaa huomiota, koska oli otaksuttu savun porraskäytävään päässeen talon roskanpolttouunista. Tutkimuksissa todettiin edelleen, että huoneiston haltija oli edellisenä päivänä ryyppiskellyt melko runsaasti ja saapunut juopuneena kotiinsa noin kello 15.30 aikaan ja jatkanut ryyppiskelyään vielä asunnossaakin. Kaikki tutkimuksissa ilmi käyneet seikat viittaavat siihen, että huoneiston haltija oli tupakoinut vuoteessaan juopuneena ja palava savuke, hänen kenties nukahdettuaan kesken tupakoinnin, oli aiheuttanut vuodevaatteiden syttymisen. Kuolinsyynä tässä tapauksessa oli häämyrkytys.

□ KESKIVIIKKONA 27 päivänä maaliskuuta 1963 aamulla klo 07.00 oli kirjanpitäjä H. K. ryhtynyt keittämään aamukahvia asuntonsa keittiössä olevalla kaasuliedellä. Tällöin hän oli saanut tulen ilmeisesti keittimen liekistä asetaattikuitukankaiseen ja asetaattivanulla topattuun aamutakkiinsa. Rouva H. K.:n avunhuutojen hälyttämänä paikalle oli tullut hänen poikansa, joka äitinsä ympärille käärimänsä peitteen avulla oli saanut aamutakissa olleen tulen sammutetuksi. Aamutakista oli jäänyt jäljelle vain joitakin mustuneita riekaleita. Rouva H. K.:n vartalo oli ollut ympäriinsä kuuman sulavan tahmean massan peittämä ja hän oli saanut niin vaikeita palovammoja, että oli sairaalassa kaksi viikkoa myöhemmin niihin menehtynyt.

□ TIISTAINA 2 päivänä huhtikuuta 1963 kello 14.45 aikaan havaittiin erästä Vallilan kaupunginosassa sijaitsevasta yksityisasunnosta tunkeutuvan savua porraskäytävään. Palokuntalaisten tunkeuduttua kyseiseen huoneeseen ja keittiön käsittävään huoneistoon he olivat havainneet palopesäkkeen sijaitsevan keittiössä olevan tiskipöydän alla olevassa kaapissa. Huoneisto oli ollut savun vallassa. Huoneiston lattialta tavattiin kuolleena huoneiston haltija, entinen talonmies Y. S. Hänessä ei ollut palovammoja. Kuolinsyynä oli savumyrkytys. Y. S. asui yksinään po. huoneistossa. Saatujen tietojen mukaan hän oli ollut viime aikoina työttömänä ja viettänyt juopottelevaa elämää. Palonjälkien perusteella voidaan pitää varmana, että palo oli alkanut tiskipöydän alla olevasta kaapista, jossa Y. S. oli säilyttänyt mm. roskalaatikkkoa. Ilmeisesti Y. S. oli heittänyt roskalaatikkoon palavan savukkeenpätkän tms. ja mennyt sen jälkeen vuoteelleen nukkumaan havaitsematta vielä silloin mitään poikkeavaa. Y. S.:n nukkuessa kytkö oli alkanut kehittyä ja lopulta aiheuttanut Y. S.:n kuoleman.

□ PERJANTAINA 12 päivänä huhtikuuta 1963 oli eräeseen Hermannissa sijaitsevan puutalon alakerrassa olevaan yhden huoneen käsittävään asuntoon kerääntynyt kaksi naista ja kaksi miestä käsittävä ryyppyseurue. Illalla ryyppyseuraan kuuluvat olivat

vahvasti päihtyneinä käyneet nukkumaan huoneessa olleisiin kahteen vuoteeseen. Runsaan tunnin kuluttua nukkumaanmenosta toinen seurueeseen kuuluvista naisista oli herännyt ja havainnut seinäpaperien olevan tulessa vuoteensa kohdalta. Palon havaittaja oli huutanut varoituksia muille huoneessa olijoille ja avattuaan sisäpuolelta haalla suljetun ulko-oven juossut ulos. Palon havaittajan varoitushuutoja ei liene kuullut kuin toinen huoneessa ollut mies, joka oli myös ehtinyt pelastautua ulos kahden muun jäädessä sisälle asuntoon ja saadessa siinä surmansa. Palonsyyn selvittämiseksi tähtäävät tutkimukset ovat vielä kesken, joten mitään varmaa ei tämän palon syistä voida vielä sanoa.

Näyttää kuitenkin siltä, että palo on tässäkin tapauksessa voinut saada alkunsa varomattomasta vuoteesta tupakoimisesta.

TULEN VAROMATON KÄSITTELY PAHIN SYY PALOKUOLEMIIN

Kuten edellä selostetusta käy selville, valtaosa satuneista kuolemaan päätyneistä tulipaloista on aiheutunut varomattomuudesta tulen käsittelyssä. Peräti 2/3 kaikista tämän vuoden aikana Helsingissä tulipaloissa kuolleista henkilöistä on ollut alkoholin vaikutuksen alaisia. Koska väkijuomien vaikutuksen alainen henkilö yleensä on epätarkka ja välinpitämätön sekä huolimaton kaikissa muissakin toiminoissaan, on myös selvää, että hän on sitä myös tulenkäsittelyssään ollen siten vaarallinen itselleen ja ympäristölleen.

Palopäällikön virka Rovaniemen maalaiskunnassa

Julistetaan Valtion palokoulussa maalaiskuntien palopäälliköiden peruskurssin suorittaneiden haettavaksi 30 päivän kuluessa alla mainitusta päivästä lukien.

Virka on kunnan virka- ja eläkesäännön alainen ja maksetaan siitä A 19 pl:n mukainen palkka, jossa peruspalkka on nykyisin 685 mk/kk, mahdollisine ikälisineen sekä syrjäseutulisiä 15 mk/kk.

Hakemukset virka-, opinto- ja palvelustodistukseen on osoitettava kunnanvaltuustolle ja lähetettävä kunnanhallitukselle osoitteella Rovaniemi, Valtakatu 19.

Virka on otettava vastaan mahdollisimman pian ja siihen valitun on ennen viran vastaanottamista esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan.

Palopäällikön virkaan valittu voi hakea ja tulla valituksi myös perustettavaan väestönsuojeluohjajan sivuvirkaan, jonka hoitamisesta maksetaan erillinen palkkio.

Rovaniemellä toukokuun 11 päivänä 1963

KUNNANHALLITUS

DRÄGER

paineilmahengityslaite

Henkenne Turva

Vastuunsa tunteva palopäällikkö valitsee DRÄGER -hengityslaitteet sillä hän tietää:

että jo monen vuoden käytännön kokemus Suomessa on todistanut DRÄGER-laitteiden korkean laadun ja ehdottoman käyttövarmuuden

että nämä laitteet ovat jokaista osaa myöten valmiiksi kehitettyjä ja kokeiltuja. Palomies ei ole "koekaniini".

että Saksassa koulutetut huoltomiehet huoltavat laitteet kaikkialla maassamme.

että DRÄGER- laite on TURVALLINEN

DRÄGER- laitteet voidaan nyt varustaa kahdella UDELLA naamarilla savusukellusta varten, mallit M 8 ja "Panorama". Lisäksi on yhä käytössä suosittu vesi- ja savusukelluslaajanäkökasvo-osa 60 R sekä perinteellinen GTG-naamari.

Asiakkaan toivomuksesta voidaan laitteet varustaa myös liitännällä, joka tekee sellaiset poikkeusratkaisut kuin LISÄNAAMARIN KYTKEMISEN ja ILMAN SAANNIN TILAAAN, JOHON LAITE EI MAHDU MUKAAN yms. mahdollisiksi.

Kääntykää luottamuksella puoleemme, palvelemme Teitä kaikilla lisätiedoilla ja esittelemme eri laitteita.

Päädustaja

LIITIN Oy

Helsinki, Bulevardi 1 puh. 63 05 50

